

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«30» серпня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ДИПЛОМАТИЧНЕ ТА КОНСУЛЬСКЕ ПРАВО

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма: «Міжнародні відносини», «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

спеціалізація: _____

вид дисципліни: за вибором
(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«29» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Валерій КОНОНЕНКО, докт. юр. наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри

Дмитро МИКОЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини» (бакалаврського рівня)

Свєнїя СОЛОВИХ
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»
(бакалаврського рівня)

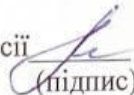
Дмитро МИКОЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Дипломатичне та консульське право» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» та «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в: опанування студентами системи знань у галузі міжнародного права, зовнішньої політики і дипломатії; поняття дипломатичного корпусу та його глави; внутрішньодержавні органи, які здійснюють дипломатичну діяльність; правила ведення дипломатичного листування, організація роботи консульських установ; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; формування практичних умінь і навиків щодо правильного тлумачення та застосування норм національного та міжнародного права захисту прав людини..

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародне право» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК15. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

- формування наступних фахових компетентностей:

СК2.Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав

СК14. Здатність аналізувати у своїй роботі чинні міжнародні нормативно-правові акти

СК17. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування дипломатичних методів вирішення проблем, завдань, конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

1.3. Кількість кредитів -4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
72 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:

РН03 Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН09. Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права.

РН16. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та

багатосторонніх міжнародних проектів. РН17. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій. РН18. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН21. Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття дипломатії і дипломатичного права.

1. Поняття, зміст та основні ознаки дипломатії.
2. Основні етапи становлення і розвитку дипломатичної діяльності.
3. Правові основи дипломатичної діяльності.
4. Дипломатія і дипломатичне право.
5. Кодифікація дипломатичного права.
6. Основні форми реалізації дипломатії.
7. Джерела дипломатичного і консульського права.

Тема 2. Внутрішні і зовнішні органи зовнішніх зносин.

1. Внутрішньодержавні органи у сфері зовнішніх зносин.
  - 1.1. Парламент.
  - 1.2. Глава держави.
  - 1.3. Прем'єр-міністр і Уряд.
  - 1.4. Інші центральні органи державної виконавчої влади.
2. Органи, які здійснюють дипломатичну діяльність за кордоном.
  - 2.1. Постійні дипломатичні представництва.
  - 2.3. Тимчасові дипломатичні місії.
  - 2.4. Консульські представництва. Почесні (нештатні) консули.
  - 2.5. Інформаційні, культурні та інші представництва.
  - 2.6. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях і делегації на міжнародних конференціях.
  - 2.7. Військові місії.

Тема 3. Міжнародно-правове регулювання виникнення, зміни і припинення дипломатичних відносин

1. Юридичні і фактичні підстави встановлення дипломатичних відносин.
2. Визнання держави і встановлення дипломатичних відносин.
3. Визнання уряду.
4. Акреман. Призначення глави дипломатичного представництва.
5. Вірчі грамоти. Початок вступу глави дипломатичного представництва на посаду.

6. Призначення членів персоналу дипломатичного представництва.
7. Підстави припинення дипломатичних відносин.

Тема 4. Дипломатичні функції та дипломатичні методи, засоби їх забезпечення

1. Еволюція дипломатичних функцій.
2. Основні дипломатичні функції.
3. Дипломатичні методи і дипломатичні засоби.

Тема 5. Структура та організація внутрішньої роботи дипломатичного представництва

1. Персонал дипломатичного представництва.
2. Загальна характеристика персоналу дипломатичного представництва.
3. Дипломатичні ранги. Законодавство України та інших держав про дипломатичні ранги.
4. План роботи дипломатичного представництва.
5. Дипломатичний корпус та його функції. Дуайен. Правовий статус дуайена.

Тема 6. Кадрова політика в сучасних дипломатичних службах

1. Проходження дипломатичної служби. Службова кар'єра
2. Проблеми членів родини
3. Проблеми ротації
4. Дипломатична освіта та підвищення кваліфікації в МЗС України
5. Добір на дипломатичну службу
6. Базові параметри дипломатичної освіти

Тема 7. Дипломатичні привілеї та імунітети

1. Теоретичне обґрунтування дипломатичних привілеїв та імунітетів
2. Класифікація дипломатичних привілеїв та імунітетів
3. Особиста недоторканість
4. Недоторканість приміщень дипломатичного представництва та їх майна
5. Імунітет від юрисдикції
6. Свобода зносин та правовий статус дипломатичної пошти і дипломатичного кур'єра
7. Митні та податкові імунітети

Тема 8. Дипломатичний протокол та етикет

1. Терміни «дипломатичний протокол», «дипломатичний етикет».
2. Дипломатичний протокол як політичний інструмент дипломатії.
3. Дипломатичні прийоми – одна з форм ділового спілкування.
4. Види дипломатичних прийомів.
5. Етикет запрошення та відмова від нього.
6. Візитні картки дипломата та їхнє застосування.
7. Протокольне реагування на окремі події.

8. Дарування квітів та сувенірів.
9. Розсадка в автомобілях.
10. Етикет відвідування тетру.
11. Форми привітань. Представлення та рекомендації.
12. Королівські титули і титули знаті. Церковні титули.

Тема 9. Дипломатичне листування та техніка ведення дипломатичних переговорів

1. Роль та значення дипломатичного листування у дипломатичній діяльності.
2. Види дипломатичного листування.
3. Мова дипломатичного листування.
4. Протокольні вимоги до дипломатичного листування
5. Чинники, що впливають на визначення дня і часу проведення переговорів
6. Основні умови проведення офіційних переговорів
7. Предмет офіційних переговорів
8. Сутність таємних переговорів
9. Основні способи розв'язання спорів у контексті сучасного міжнародного права
10. Найголовніший момент у контексті ведення дипломатичних переговорів – прикінцеве підписання міжнародного договору

Тема 10. Консульське право. Встановлення консульських відносин

1. Історія розвитку інституту консульства
2. Розширення функції консульських органів
3. Поняття консульського права, його джерела та кодифікація
4. Міжнародно-правове регулювання організації і діяльності консульських установ держав за кордоном.

Тема 11. Консульські установи та організація їхньої діяльності

1. Встановлення консульських відносин і заснування консульств.
2. Припинення консульських відносин.
3. Екзекватура. Консульські класи.
4. Консульський патент.
5. Консульський округ. Консульські класи.
6. Структура і персонал консульських установ.
7. Консульський статут України.
8. Функції консульських установ і засоби їх здійснення.
9. Функції почесних консулів.
10. Імунітет і привілеї консульських установ.
11. Імунітети і привілеї консульських службових осіб.
12. Здійснення нотаріальних дій та легалізація документів

Тема 12. Паспортна та візова робота.

1. Паспортне обслуговування громадян України.
2. Документування посвідченням на повернення в Україну.
3. Функції закордонних дипломатичних установ у питаннях громадянства.
4. Типи і види віз.
5. Підстави для оформлення транзитних та короткотермінових віз.
6. Підстави для оформлення довгострокових віз; додаткові підстави для оформлення віз.
7. Оформлення віз.
8. Підстави для відмови у оформленні віз

Тема 13. Дипломатична діяльність і дипломатичне право в міжнародних організаціях

1. Становлення і розвиток дипломатичної діяльності в міжнародних організаціях.
2. Кодифікація джерел дипломатичного права в міжнародних організаціях.
3. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях.
4. Делгації до органів і на конференції міжнародних організацій.
5. Міжнародні спостерігачі.
6. Привілеї та імунітети представників держав, які приймають участь в діяльності міжнародних організацій та конференцій.

Тема 14. Спеціальні місії як форми дипломатії

1. Поняття і історичний розвиток спеціальних місій.
2. Міжнародно-правові основи організації і діяльності сучасних дипломатичних місій.
3. Відмінність між дипломатичним представництвом і спеціальною місією.
4. Дипломатичні привілеї та імунітети персоналу дипломатичних місій.

Тема 15. Організація та методи роботи МЗС України

1. Джерела права, які унормовують діяльність МЗС України
2. Основні завдання МЗС України
3. Структура МЗС України
4. Реалії сучасності в діяльності МЗС України
5. Історія становлення інституту військових аташе
6. Суть процедури призначення військового аташе
7. Основні функції військового аташе
8. Підпорядкованість між главою дипломатичного представництва та військовим аташе
9. Основні нормативно-правові положення, що регламентують діяльність українських військових аташе.
10. «Клуб військових аташе»
11. Становлення гуманітарної дипломатії

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Поняття дипломатії і дипломатичного права.	9	2	2			5							
Тема 2. Внутрішні і зовнішні органи зовнішніх зносин.	9	2	2			5							
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання виникнення, зміни і припинення дипломатичних відносин	9	2	2			5							
Тема 4. Дипломатичні функції та дипломатичні методи, засоби їх забезпечення	9	2	2			5							
Тема 5. Організація внутрішньої роботи дипломатичного	8	2	2			4							

представництв а												
Тема 6. Кадрова політика в сучасних дипломатични х службах	8	2	2			4						
Тема 7. Дипломатичні привілеї та іммунітети	8	2	2			4						
Тема 8. Дипломатични й протокол та етикет	7	1	1			5						
Тема 9. Дипломатичне листування та техніка ведення дипломатични х переговорів	7	1	1			5						
Тема 10. Консульське право. Встановлення консульських відносин	7	1	1			5						
Тема 11. Консульські установи та організація їхньої діяльності	7	1	1			5						
Тема 12. Паспортна та візова робота	9	2	2			5						
Тема 13. Дипломатична діяльність і дипломатичне право	9	2	2			5						

міжнародних організацій												
Тема 14. Спеціальні місії як форми дипломатії	7	1	1			5						
Тема 15. Організація та методи роботи МЗС України	7	1	1			5						
Усього годин	120	2 4	2 4			7 2						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття дипломатії і дипломатичного права.	2
2	Тема 2. Внутрішні і зовнішні органи зовнішніх зносин.	2
3	Тема 3. Міжнародно-правове регулювання виникнення, зміни і припинення дипломатичних відносин	2
4	Тема 4. Дипломатичні функції та дипломатичні методи, засоби їх забезпечення	2
5	Тема 5. Організація внутрішньої роботи дипломатичного представництва	2
6	Тема 6. Кадрова політика в сучасних дипломатичних службах	2
7	Тема 7. Дипломатичні привілеї та імунітети	2
8	Тема 8. Дипломатичний протокол та етикет	1
9	Тема 9. Дипломатичне листування та техніка ведення дипломатичних переговорів	1
10	Тема 10. Консульське право. Встановлення консульських відносин	1
11	Тема 11. Консульські установи та організація їхньої діяльності	1
12	Тема 12. Паспортна та візова робота	2
13	Тема 13. Дипломатична діяльність і дипломатичне право в міжнародних організаціях	2
14	Тема 14. Спеціальні місії як форми дипломатії	1
15	Тема 15. Організація та методи роботи МЗС України	1
	Разом	24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Поняття дипломатії і дипломатичного права. Ознайомитися із загальними характеристиками дипломатичної діяльності. Ознайомитися із міжнародними актами, проаналізувати періодичні видання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Україна дипломатична: Науковий щорічник. - http://dipacadem.kiev.ua/naukova-diyalnist/naukovyj-visnyk/ 2. Науковий вісник Дипломатичної Академії України. - http://dipacadem.kiev.ua/naukova-diyalnist/naukovyj-visnyk/ 3. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. 	5
2	<p>Тема 2. Внутрішні і зовнішні органи зовнішніх зносин. Завдання: підготувати дослідження «Особливості старої і нової дипломатії».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головченко В. Дипломатична історія України : підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. - Київ : Ніка-Центр, 2018. - 420 с. 2. Історія дипломатії : навч.-метод. посібник / за ред. завідувача кафедри міжнародного та європейського права О. В. Бігняка. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 116 с. 3. Дюррозель, Жан-Батіст. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів [Текст] / Ж. Б. Дюррозель ; пер. Є. Марічев [та ін.]. - К. : Основи, 1999. - 903 с 	5
3	<p>Тема 3. Міжнародно-правове регулювання виникнення, зміни і припинення дипломатичних відносин Дослідити питання: роль міжнародних організацій в дипломатичних відносинах країн світу. <u>Підготувати дослідження: Особливості дипломатії Арабських країн.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про дипломатичну службу», (із змінами, внесеними згідно із Законом <u>№ 1217-IX від 05.02.2021</u>) <p>Турчин Я. Б., Дорош Л. О., Івасечко О. Я. Дипломатична та консульська служба: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332</p>	5
4	<p>Тема 4. Дипломатичні функції та дипломатичні методи, засоби їх забезпечення Поглибити знання із процесу вступу посла на посаду. <u>Підготувати дослідження: особливості дипломатії Великобританії і Франції.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про дипломатичну службу», (із змінами, внесеними згідно із Законом <u>№ 1217-IX від 05.02.2021</u>) 	5

	<p>2. Турчин Я. Б., Дорош Л. О., Івасечко О. Я. Дипломатична та консульська служба: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332 с.</p>	
5	<p>Тема 5. Організація внутрішньої роботи дипломатичного представництва Поглибити знання із процесу вступу посла на посаду. <u>Підготувати дослідження: особливості дипломатії Великобританії і Франції.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про дипломатичну службу», (із змінами, внесеними згідно із Законом № 1217-IX від 05.02.2021) 2. Турчин Я. Б., Дорош Л. О., Івасечко О. Я. Дипломатична та консульська служба: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332 с. 	4
6	<p>Тема 6. Кадрова політика в сучасних дипломатичних службах Дослідити питання - дипломатичне представництво: організація і форми роботи. <u>Дослідити особливостей дипломатії Японії і Китаю.</u> Сардачук П. Д., Кулик О. П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посіб. — К.: Україна, 2001.</p>	4
7	<p>Тема 7. Дипломатичні привілеї та імунітети Поглибити знання із питання користування дипломатичними та консульськими привілеями та імунітетами.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. Віденська Конвенція про консульські зносини (Відень, 24 квітня 1963 року) 	4
8	<p>Тема 8. Дипломатичний протокол та етикет <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.</p>	5
9	<p>Тема 9. Дипломатичне листування та техніка ведення дипломатичних переговорів Ознайомитися із особливостями налагодження дипломатичних контактів й бесіди. <u>Дослідити особливості дипломатії Німеччини і Європейського союзу.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про дипломатичну службу», (із змінами, внесеними згідно із Законом № 1217-IX від 05.02.2021) 	5

	<p>2. Турчин Я. Б., Дорош Л. О., Івасечко О. Я. Дипломатична та консульська служба: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332 с.</p>	
10	<p>Тема 10. Консульське право. Встановлення консульських відносин Поглибити знання із питань: початок і припинення консульської місії, правове регулювання торгово-економічних функцій. 1. Віденська Конвенція про консульські зносини (Відень, 24 квітня 1963 року) Указ Президента України «Про Консульський статут України» (Із змінами, внесеними згідно з Указами Президента № 1043/96 від 05.11.96 ;№ 150/97 від 17.02.97 № 70/99 від 27.01.99;№ 474/2002 (474/2002) від 21.05.2002)</p>	5
11	<p>Тема 11. Консульські установи та організація їхньої діяльності Поглибити знання із питань: початок і припинення консульської місії, правове регулювання торгово-економічних функцій. 1. Віденська Конвенція про консульські зносини (Відень, 24 квітня 1963 року) Указ Президента України «Про Консульський статут України» (Із змінами, внесеними згідно з Указами Президента № 1043/96 від 05.11.96 ;№ 150/97 від 17.02.97 № 70/99 від 27.01.99;№ 474/2002 (474/2002) від 21.05.2002)</p>	5
12	<p>Тема 12. Паспортна та візова робота <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.</p>	5
13	<p>Тема 13. Дипломатична діяльність і дипломатичне право в міжнародних організацій <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.</p>	5
14	<p>Тема 14. Спеціальні місії як форми дипломатії <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.</p>	5
15	<p>Тема 15. Організація та методи роботи МЗС України <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.</p>	5
Разом		72

6.Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання та оцінювання

Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
РН03 Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.	Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової (тестової) залікове завдання.
РН09. Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.	Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань письмової (тестової) залікове завдання.
РН16. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, двота багатосторонніх міжнародних проєктів..	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової (тестової) залікове завдання.

<p>PH21. Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.</p>	<p>пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової (тестової) залікове завдання.</p>
<p>PH18. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо..</p>	<p>пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової (тестової) залікове завдання.</p>

Поряд з виконанням завдань (вивченням тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувачів:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом).

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання (засвоєння окремих тем) передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських занять (усні виступи, участь в обговоренні окремих питань, участь у груповій дискусії, тренінгові завдання);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки завдань в ході індивідуально / командної роботи здобувачів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді експрес-тестування);
- оцінювання вмінь та навичок збирати, обробляти та аналізувати дані.

Критеріями оцінювання при поточному контролі є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Критерії та методи оцінювання

Методи оцінювання	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування до теми	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу, кожен з яких має 4 варіанти відповідей.	1
Робота над аналітичними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	8-5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	4-1
Робота над командними роботами	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати	8-7

	знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	6-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	3-1
Творче завдання	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації результатів продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	8-7
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації результатів продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	6-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій презентації результатів продемонстрував недостатні знання основного програмного матеріалу, проте в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення	3-1

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену у письмовій формі в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією програмою.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за екзаменаційними завданнями. Кожне з завдань містить 3 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована дорівнює 40 балам.

Критерії оцінювання одного теоретичного питання екзаменаційного білету:

-15 (10) балів - здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 14-10 (8-5) балів - здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 13-5-(5-1) балів - здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, є помилки, матеріал викладає нелогічно;

- 4-0 (0) балів - здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти екзамен **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Дипломатичне та консульське право», режим доступу <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=7668>.

9. Схема нарахування балів за вивчення дисципліни

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання															Екзамен	Сума	
Розділ 1					Розділ 2												Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	60	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

T1-T15 – теми розділів дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за шкалою ЗВО, яка наведена нижче.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10.Рекомендована література

Основа література

Міжнародні договори та нормативні акти:

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18.04.1961. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text
2. Віденська конвенція про консульські зносини від 24.04.1963. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text
3. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
4. Віденська конвенція про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14.03.1975. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254#Text
5. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21 березня 1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
6. Конвенція про спеціальні місії від 08.12.1969. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text
7. Конвенція про привілеї та імунітети ООН від 13.02.1946. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_150#Text
8. Конвенція про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН від 21.11.1947. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_170
9. Конвенція про запобігання і покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів від 14.12.1973. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_389#Text

10. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів від 05.10.1961. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082#Text
11. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
13. Про дипломатичну службу: Закон України від 07.06.2018 № 2449-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>
14. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
15. Про Положення про закордонні дипломатичні установи України: Указ Президента України; Положення від 15.03.2021 № 99/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99/2021#Text>
16. Про Консульський статут України: Указ Президента України; Статут від 02.04.1994 № 127/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>
17. Про Програму розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні: Указ Президента України від 12.09.1994 № 517/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/517/94#Text>
18. Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: Указ Президента України від 10.06.1993 № 198/93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>
19. Про деякі питання представництва економічних інтересів України за кордоном: Указ Президента України від 08.04.2010 № 522/2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522/2010#Text>
20. Про підготовку спеціалістів для роботи у сфері міжнародних відносин: Указ Президента України від 30.05.1995 № 397/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/397/95#Text>
21. Про заходи щодо вдосконалення координації діяльності органів виконавчої влади у сфері зовнішніх зносин: Указ Президента України від 18.09.1996 № 841/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841/96#Text>
22. Про Представництво України при Європейських Співтовариствах (Європейському Союзу): Указ Президента України від 21.04.1997 № 354/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/354/97#Text>
23. Про заснування Місії України при НАТО: Указ Президента України від 04.12.1997 № 1333/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1333/97#Text>
24. Про нештатних (почесних) консулів України: Указ Президента України; Положення від 17.02.1997 № 150/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150/97#Text>

25. Про Перелік дипломатичних посад, приписаних до дипломатичних рангів: Указ Президента України від 21.12.2018 № 434/2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434/2018#Text>
26. Питання військових аташе: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/890-93-%D0%BF#Text>
27. Про затвердження Положення про порядок розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій та представництв іноземних організацій держави-агресора в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України «від 27 лютого 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/146-95-%D0%BF#Text>
28. Про вдосконалення умов оплати праці працівників закордонних дипломатичних установ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1310-2003-%D0%BF#Text>
29. Про затвердження Положення про Представництво Міністерства закордонних справ України на території України: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 25.07.2002 № 1050. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1050-2002-%D0%BF#Text>
30. Про затвердження Інструкції про порядок забезпечення комплексної безпеки дипломатичних установ України за кордоном: Наказ МЗС України від 11.07.1995 № 1041. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0338-95#Text>
31. Про затвердження Положення про консульський збір України та Інструкції про порядок справляння сум консульського збору за вчинення консульських дій, обліку сум консульських надходжень та проведення звірок фактичних консульських надходжень в закордонних дипломатичних установах України: Наказ МЗС України від 23.04.2018 № 182. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-18#Text>
32. Про затвердження Положення про акредитацію та реєстрацію співробітників дипломатичних і консульських установ іноземних держав, міжнародних організацій та представництв міжнародних організацій, інших іноземних організацій: Наказ Міністерства закордонних справ України від 17.12.2020 № 506. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0170-21#Text>

Монографії, підручники, посібники, наукові статті:

1. Адміністративно-правове регулювання охорони Національною гвардією України дипломатичних представництв іноземних держав / О.С. Конопляник, С. К. Гречанюк, В.О. Галай. К: ГО «Київський правозахисний альянс», 2016. 182 с.

2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Балабанов Костянтин Васильович, Трофименко Микола Валерійович ; Маріуп. держ. ун-т. Донецьк : Ноулідж, Донец. відня, 2013. 431 с.

3. Динис Георгій. Агресія Російської Федерації проти України та міжнародно-правові зобов'язання ERGA OMNES Росії перед іншими державами та міжнародним співтовариством. *Український часопис міжнародного права*. Спецвипуск: Міжнародна науково-практична конференція «Інтереси України: міжнародно-правовий захист» Київ, 28-29 серпня 2014 року.

4. Крупеня І. М. Дипломатична та консульська служба: навч. посіб. Київ : КиМУ, 2019. 336 с.

5. Кондик О.П. Особливості реалізації дипломатичними представництвами інформаційної функції. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Випуск 5. С. 359-366.

6. Крилов М. А. Розвиток інституту дипломатичного захисту фізичних і юридичних осіб : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право / Національний університет «Одеська юридична академія», МОН України, Одеса, 2021. 25 с.

7. Крилов М. А. Становлення та розвиток інституту дипломатичного захисту (крізь інституційні механізми ліги націй та ООН). *Правова держава*. 2020. № 38. С. 162-169.

8. Крилов М. А. Дипломатичний захист: загальні правила щодо юридичних осіб. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2017. № 44. Том 2. С. 152-154.

9. Панов А. В. Дипломатична і консульська служба : підручник. Ужгород : Аутдор-Шарк, 2015. 270 с.

10. Слабченко Є. Дипломатична історія України. К.: Кліо, 2016, 496 с.

11. Eileen Denza. *Diplomatic Law: Commentary on the Vienna Convention on Diplomatic Relations*. 2016. 560 p.

12. Leguey-Feilleux J.R. *The Dynamics of Diplomacy*. Boulder-London 2009, P. 316-323.

13. Rakhmanov S. N. Diplomatic law of international organizations: structurilization and its place in the general system of international law. *Democratization and Human Rights*. 2019. № 3. P. 73-77.

14. Marko Milanovic. An Exam Question on Diplomatic and Consular Law. 2018. URL: <https://www.printfriendly.com/p/g/Z659WW>

Додаткова література

1. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. К. : Либідь, 2007. 224 с.
2. Давиденко С. В. Проблеми здійснення кримінального провадження на території дипломатичних представництв та консульських установ України за кордоном. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2016. Вип. 39(2). С. 79-82.

3. Дипломатична та консульська служба: навч. посіб. / Я. Б. Турчин та ін.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. 223 с.
4. Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості : збірник / редкол.: С. Віднянський та ін. Київ : Ген. дирекція з обслуговування інозем. представництв [вид.], 2016. 425 с.
5. Задорожній О.В. Генеза міжнародної правосуб'єктності України: монографія. Київ: К.І.С., 2014. 688 с.
6. Задорожній О.В. Міжнародне право у відносинах України та Російської Федерації: монографія. Київ: К.І.С., 2016. 560 с.
7. Крилов М. А. Щодо змісту поняття дипломатичного захисту. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 3. С. 259-262.
8. Крилов М. А. Особливості дипломатичного захисту членів екіпажу морського судна. *Альманах міжнародного права*. 2017. № 17. С. 109-114. Нариси з історії української дипломатії / О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко, М. Ф. Котляр, С. В. Кульчицький. К.: Вид. дім «Альтернативи», 2001. 736 с
9. Смітєнко Зінаїда, Кобилянська Ірина. Затримання підозрюваного в дипломатичних представництвах України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2016. № 1. С. 111-122.
10. Турчин Я. Б. Дипломатична та консульська служба : підручник / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, О. Я. Івасенко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 329 с.
11. Федчишин С. А. Дипломатичне представництво України за кордоном: сучасні проблеми організації та правового забезпечення: монографія / С. А. Федчишин ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Н. П. Матюхіної. Х. : ФІНН, 2011. 264 с.
12. Ясуник Л. І. Правові засади діяльності дипломатичних представництв України за кордоном. *Європейські перспективи*. 2014. № 6. С. 98-104.
13. E. Denza, *Diplomatic Law. Commentary on the Vienna Convention on Diplomatic Relations*, Oxford 2012, pp.125-472, 481-502.
14. Fradhana Putra Disantara. The implementation of diplomatic legal principles: german embassy staff visiting islamic defenders front (fpi) headquarters case. 2021. Vol 5. No 1. URL: <http://jurnal.unissula.ac.id/index.php/lawreconstruction/article/view/13636/5294>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
2. Постанови Пленуму Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/postanovap/

3. Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>
6. Союз юристів України. URL: <http://www.lawyersunion.org.ua>
7. Верховний суд України. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>
8. Юридичний портал. URL: <http://jurisprudence.com.ua/>
9. ЛІГА.net. URL: <http://liga.net/>
10. LEX - Правовой портал Украины. URL: <http://ukr-pravo.at.ua/>
11. Каталог юриста. URL: [http://lawukraine.com./](http://lawukraine.com/)
12. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
13. Юридична газета. URL: <http://yur-gazeta.com/>
14. British Library: Online Gallery. URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
15. The Online Books Page. URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>
16. Правові системи НаУ. URL: <http://www.nau.kiev.ua/>
17. Юр-Инфо - сайт для юриста. URL: <http://www.yur-info.org.ua>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обставин освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень із забороною відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=7668>